

KLTH. 33, 8. °त्रं वै स्तोमश्च यनुश्च 21, 11.

2. देवतत्र (wie eben) 1) adj. unter göttlicher Herrschaft stehend RV. 5, 64, 7. — 2) m. N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Devarāta, HARIV. 1994. VP. 422. BHĀG. P. 9, 24, 5.

देवतत्र (देव + तत्र) n. Göttergebiet AIT. BR. 3, 9, 8, 23. PĀNĀT. BR. 3, 7. देवतमे (देव + तमे) m. N. pr. des Verfassers des Vigñānakāja WASSILJEV 107. — Vgl. देवशर्मन्.

देवखात (देव + खात) adj. von den Göttern gegraben d. i. von Natur ausgehöhlt: °विल AK. 2, 3, 6. n. ein natürlicher Wasserbehälter H. 1034. नदीषु देवखातेषु तडागेषु सरित्सु च । स्नानं समाचरेत् M. 4, 203. JĀG. 1, 159. स्नायीत देवखातेषु गङ्गाद्भरित्सु च MĀK. P. 33, 32. °तीर्थ N. pr. eines Tirtha ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 67, b, 1. देवखाता f. (संज्ञायाम्) P. 6, 2, 148, Sch. देवखातक n. = देवखात n. AK. 1, 2, 3, 27.

देवगण (देव + गण) m. Götterschaar, — abtheilung VS. 32, 14. ÇĀNKH. Ç. 14, 72, 4. NIB. 3, 4. MBH. 1, 2604. SUÇ. 2, 334, 10. ÇUK. 39, 7. °गणेश्वर Bein. Indra's MBH. 1, 4788. 14, 116.

देवगणदेव (देव + देव) m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 124, a, 9.

देवगणिका (देव + गण) f. ein Kebsweib der Götter, eine Apsaras H. 183, Sch. KULL. zu M. 12, 47.

देवगन्धर्व (देव + गण) 1) m. pl. die göttlichen Gandharva, stehen über den menschlichen (मनुष्य) TAIT. UP. 2, 8. mit Namen aufgeführt MBH. 1, 2550. fgg. 4810. fgg. जगुश्च देवगन्धर्वा ननुश्चाप्सरोगणाः R. GORR. 1, 75, 28. 6, 412, 82. Nārada so genannt HARIV. 9633. fg. — 2) n. Bez. einer Art von Gesang, s. u. कालिक्य und vgl. देवगान्धार.

देवगन्धा (देव + गन्ध) f. eine best. wohlriechende Arzneipflanze (महा-मोदा) RĀG. im ÇKDr.

देवगर्जन (देव + गर्ज) n. Donner HAUGT.

देवगर्भ (देव + गर्भ) 1) m. Götterkind (anders u. गर्भ 2. aufgefasst): देवगर्भो ऽयं मन्ये ऽस्माकमुपागतः MBH. 3, 17161. 17163. देवगर्भसमः संख्ये मनुष्यैरधिको युधि 6, 5836. °समप्रभ HĪP. 2, 28. देवगर्भापमं सुतम् HARIV. 6715. 2024. Vgl. देवशिषु. — 2) f. मा N. pr. eines Flusses in Kuçadivpa BHĀG. P. 5, 20, 16.

देवगान्धार (देव + गा) 1) m. oder n. Bez. einer Art von Gesang: ततस्तु देवगान्धारं कालिक्यं श्रवणामृतम् । भैमस्त्रियः प्रजगिरे HARIV. 8689; vgl. कालिक्य und देवगन्धर्व. — 2) f. ई N. einer Rāgiṇī, einer Gemahlin des Çrīrāga, Sāṃgītadām. im ÇKDr.

देवगायन (देव + गा) m. ein Sänger der Götter, ein Gandharva H. 183.

देवगिरि (देव + गिरि) m. N. pr. 1) eines Berges oder Gebirges (Götterberg) SUÇ. 2, 169, 2. BHĀG. P. 5, 19, 16. VP. 180, N. 3. umschrieben देवपूर्व गिरिम् MBH. 43. Nach einem Schol. zu MBH. hat der Berg seinen Namen daher, weil er der Aufenthaltsort des Kārttikeya ist. — 2) einer in diesem Gebirge liegenden Stadt, Dauletābād, COLEBR. Misc. Ess. II, 431. LIA. I, 171. 177, N. 1. Verz. d. Oxf. H. No. 92. WASSILJEV 205.

देवगिरी f. N. einer Rāgiṇī HALĪ. im ÇKDr. nach Einigen eine Gemahlin des Vasantarāga, nach Andern des Nāgadhvani (Sohnes

des Hīṇḍolarāga), wieder nach Andern des Nāṭakalāṇa, ÇKDr. — Vgl. देवकिरी.

देवगुप्त (देव + गुप्त) 1) adj. von einem Gotte —, von Göttern gehütet BHĀG. P. 4, 8, 68. 5, 8, 14. — 2) m. N. pr. eines Mannes RĀG. TĀR. 3, 436.

देवगुरु (देव + गुरु) m. 1) der Vater der Götter, Bein. Kaçjapa's HARIV. 14046. im Prākṛit ÇĀK. 104, 16. — 2) der Lehrer der Götter, Bein. Brhaspati's H. 118, Sch.

देवगुही (देव + गुही = गुहा?) f. N. pr. einer Localität an der Sarasvati: देवगुह्यो सरस्वत्या सार्वभौम इति प्रभुः (बलिः) । स्थानं पुरंदराङ्गत्वा वलपे दास्यतोश्चरः ॥ BHĀG. P. 8, 13, 17.

देवगुह्य (देव + गुह्य) n. ein nur den Göttern bekanntes Geheimniß MBH. 1, 203. 3, 1194. HARIV. 6320. 6362. R. 5, 27, 33. — Vgl. देवरक्ष्य.

देवगृह (देव + गृह) m. n. 1) Götterhaus: देवगृहा वै नतत्राणि TBr. 1, 3, 2, 6. मन्वत्तरेषु सर्वेषु ऋते सूर्यग्रहाश्रयात् । तानि देवगृहाणि स्युः स्थानाद्यानि भवन्ति हि ॥ MATSJA-P. im ÇKDr. गृहं देवगृहापमम् R. 3, 61, 5. — 2) Tempel, Kapelle ḠĀBĀLOP. in Ind. St. 2, 77. R. 5, 49, 16. SUÇ. 2, 335, 8. VARĪH. BRH. S. 32, 118. KATHĪS. 4, 102. 7, 70. VID. 171. PĀNĀT. 118, 10. 129, 4. RĀG. TĀR. 4, 269. 701. Schol. zu KĀTJ. Ç. 21, 3, 23. — 3) der Palast des Königs MĀLAV. 69, 2.

देवगौपा (देव + गो) adj. Götter zu Hütern habend NIB. 11, 46. RV. 1, 33, 11. 5, 45, 11. 7, 64, 3. 8, 46, 32. रपि 6, 68, 7. पृश्नि 7, 33, 13. Dagegen scheint das Wort als f. die Bed. göttliche Hüterin in folgenden Stellen zu haben: सेमं यज्ञमवतु देवगौपा AV. 7, 20, 5. सा नो अमा सो अरणे नि पातु स्वावेशा भवतु देवगौपा RV. 10, 36, 16, weshalb man eine andere Betonung erwartet hätte.

देवग्रह (देव + ग्रह) m. eine Art von Krankheitsgeistern, welche gutartigen Wahnsinn hervorbringen (s. u. ग्रह), WISE 281. SUÇ. 2, 334, 12. 335, 8. यः पश्यति नेरो देवान् ज्ञापयद्वा शयितो ऽपि वा । उन्मार्ग्यति स तु निप्रं तं तु देवग्रहं विडुः ॥ MBH. 3, 14501.

देवगर्भ (देव + गर्भ, acc. von देव, + गर्भ) adj. zu den Göttern gehend TS. 1, 2, 2. ÇĀT. BR. 1, 9, 2, 12. ÇĀNKH. Ç. 1, 13, 4. 14, 16.

देवचक्र (देव + च) n. ein göttliches Rad, Götterrad: परिपद्वा एतदेवचक्रं यदभिज्ञवः AIT. BR. 4, 15. KLTH. 33, 8. ÇĀT. BR. 12, 2, 2. Bez. eines bestimmten Zauberkreises Verz. d. Oxf. H. 88, a, 34.

देवचर्या (देव + च) f. Gottesdienst: °चर्यापशोभित (आश्रम) MBH. 3, 11045.

देवचिकित्सक (देव + चि) m. Götterarzt, du. Bein. der Açvin HALĪ. im ÇKDr.

देवच्छन्द (देव + च्छन्द) m. ein Perlenschmuck von 100 Schnüren AK. 2, 6, 2, 6. H. 638. aus 81 Schnüren VARĪH. BRH. S. 82 (80, b), 32. nach Andern aus 105 (COLEBR. und LOIS. zu AK. WILS.) oder 108 (ÇKDr.).

देवच्छन्दस् (देव + च्छन्द) n. und देवच्छन्दस् n. Göttermetrum (vgl. RV. PRĀT. 16, 3) Schol. zu P. 5, 4, 103 und zum Vārtt. Die erste Form NIDĀNA 1, 161; die zweite KLTH. 21, 11. ANUPADA 3, 12.

देवज्ञ (देव + ज्ञ) 1) adj. gottgezeugt, — geboren: सामन् ÇĀT. BR. 3, 4, 2, 16. Vgl. देवज्ञा. — 2) m. N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Saṃjama, BHĀG. P. 9, 2, 34.

देवजगध (देव + जगध) n. ein best. wohlriechendes Gras (कत्पा) H. 1191.